

A hágai konferenciát berekesztették.

(Nem kell a szovjettől elkobzott dolgokat vásárolni.)

BERLIN. A hágai konferenciát csütörtökön délután 5 órakor berekesztették. A záróülésen az albi zottság jelentéseit és az általános jelentést tudomásul vették. *Catier* belga delegátus indítványára egyhangúlag úgy határoztak, hogy a konferencián képviselt kormányoknak ajánlani fogják, hogy állampolgáraiknak ne legyenek segítségére abban, hogy Szovjetországnak olyan tulajdonokat szerezzenek meg, amelyeknek más idegen állampolgárok voltak a tulajdonosai és amelyeket 1917. novembere után volt tulajdonosaik vagy engedményeseik beleegyezése nélkül kobozták el. Kijelentette, hogy a konferencia elvárja, hogy a hágai konferencián képviselt kormányok az ott nem képviselt kormányoknak ugyanezt fogják ajánlani. *Catier* ehhez még azt tette hozzá, hogy a hágai amerikai ügyvivőt felhatalmazták annak kijelentésére, hogy kormánya ehhez a határozathoz hozzájárul és hogy Amerika az eddig elfoglalt álláspontját nem szándékozik megváltoztatni.

A gyilkos udvarló

(Tárgyalás az aradi törvényszékben.)

Maris Tódor Cherechen (Kereken) volt korcsmáros. Feleségével, akinek egy udvarlója is volt, meglehetősen rossz viszonyban élt. *Klampeczky* Lajos, az udvarló már régóta szemet vetett az asszonyra, azonban a férj jelenléte és személye lehetetlenné tett minden további eredményt. Ez év február elsején *Klampeczky* úgy este felé benyitott Marisék korcsmájába és önkéntelenül is tanujává vált egy nagyborszábusi családi perpatvarnak, ami a korcsmáros és életpárja között éppen akkor volt lebonnyolodóban. *Klampeczky* egy ideig csak nézte, hogy hogy marja egymást szavakkal a két házastárs, de amikor a férj már éppen készülőben volt, hogy férji tekintélyének nagyobb tekintélyt adva, a sarokban álló fűtyköshöz forduljon, az udvarló lelkében hirtelen feltámadt minden szerelmes szenvedélye, lovagias ösztöne és a zsebéből kikapott bicskával úgy mellbeszurta Maris Tódort, a férjet, hogy az rövid kinkódás után már a másvilági rózsakertben kereshetett magának feledést. Az eset annak idején nagy port vert föl. A büntett résztvevőket sokan ismerték és a nyomozás első kombinációját alapján több mellékszemély is belekapcsolódott a bűnügybe. Ezt az esetet tárgyalta ma délelőtt az aradi törvényszék büntetőtanácsa *Köhler* János táblabíró elnökletével, ítéletet azonban nem hoztak az ügyben, mivel az idő rövidsége miatt a tárgyalás befejezését el kellett halasztani.

A kormány nem ad a városoknak földgázkoncessziót

Arad is lemarad.

Arad város tanácsa és az érdekelt körök többször foglalkoztak a város alatt levő nagymennyiségű földgáz kihasználásával. Mivel a földgáz állami monopólium, a tanács koncessziót kért a kormánytól. A kérésre azonban többszöri sürgetésre sem érkezett válasz. Dr. Angel István polgármester nemrégén járt Bucarestben és tudomására adta az illetékes köröknek, hogy milliók vesznek kárba, ha a kormány nem

indít sürgős akciót a földgáz kihasználására, vagy arra nem ad koncessziót Arad városának. A polgármester kapott ugyan biztató ígéretet, azonban az ígéretknél nem ment tovább a kormány. A földgázkoncesszió érdekében az összes érdekelt erdélyi városok is akciót indítottak. Most aztán kiderült, hogy a kormány a földgáz hálózati kezelésbe veszi és nem ad engedélyt a városoknak a földgáz kihasználására.

Letartóztatták

a nyugatmagyarországi felkelés vezetőit

(Prónay nyilatkozata.)

BUDAPEST. A főkapitányság a nyugatmagyarországi toborzás vezetőit: dr. *Mészáros* Gyulát, *Bonis* pátert, *Osváth* Ferenc és *Baló* Ferenc volt főhadnagyokat, *Juhász* és *Fodor* volt hadnagyokat tiltott toborzás miatt letartóztatta és átkísérte az ügyészség fogházába. Vallomásukból kiderült, hogy látván az osztrák pénzügyi összeomlást, aminek nyomán szerintük más mint bolsevizmus nem következhetik, azért az a cél vezette őket, ha Bécsben kikiáltják a prolektárdiktatúrát, ők a felkelő csapatokkal elfoglalják Nyugatmagyarországnak Ausztriához csatolt részét, hogy legalább ilyen módon megmentsek azt a bolsevizmustól. A főkapitányságon azonban nem fogadták el ezt a védekezésüket és letartóztatták őket. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a toborzásban sem *Prónay*nak, sem *Héjias*nak nem volt része. A rendőrség a legnagyobb apparátussal folytatja a nyomozást, hogy az egész akciót, amely egyesek elhatározásából indult ki, végképen megakadályozzák.

Prónay Pál alezredes ezzel az ügygel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette: — Amatőr honmentők, akik fűszerboltok kirakatainak díszítésében talán speciálisták lehetnek, akarják biztosítani maguknak azt a szabadságot, hogy a hazát csak ők fogják, de majd egyszer a saját maguk által kijelölt időben, megmenteni. E hazafiak exponensei nevémmel is üzérkednek, hogy embereket toborozzanak és feleskessenek. Nem azért mintha tényleg szándékuk volna valamit cselekedni, hanem csak azért, hogy más ne cselekedhessék, mert egyéni érdekük úgy kívánja. Figyelmeztetek azonban mindenkit, hogy ne üljön fel ezeknek, mert én nem bíztam meg senkit, hogy nekem embereket esküvel toborozzanak. Azt a magyar embert, akinek hasznát lehet venni, nem kell sem eskemi, sem toborozni, mert ugyanis megérzi azt a pillanatot, amikor tenni lehet valamit a hazáért. Ha pedig ez a pillanat elérkezik, én elsőnek leszek ott, de ott lesznek mindazok, akik már egyszer ott voltak és akiket a várjuk odahajt.

BÉCS. A ma reggeli lapok megelégedéssel fogadják a magyar kormány érelyes intézkedéseit, a mellyel a nyugatmagyarországi felkelők mozgalmát újra megfékezte. A lapok kiemelik, hogy a magyar kormány milyen kérelhetetlen eréllyel és gyorsasággal jár el. Különösen gróf *Bethlen* István miniszterelnök kijelentését veszik elégedetten tudomásul, amely szerint a magyar kormány feltétlenül tartja magát a velencei egyezményhez. Úgy látszik most már osztrák részről sem fogják fel olyan tragikusan a dolgot és a lapok legnagyobb része teljesen megelégszik a magyar kormány által tett intézkedésekkel.

BUDAPEST. A nyugatmagyarországi felkelésben résztvettek közül *Andrejka* Károly főkapitány helyettes kihallgatásuk után letartóztatta *Bonisch* pátert, *Merai* Gyula egyetemi tanárt, *Budaházy* századost, *Juszt* Lajos és *Osváth* egyetemi hallgatókat, *Barla* Ferenc volt főhadnagyot és *Fodor* Lajos banktisztviselőt. Rajtuk kívül ez ügyből kifolyólag átkísérték a tolongházba 200 egyetemi hallgatót és nyugatmagyarországi felkelőt, akik éjjel érkeztek meg *Szombathely* felől és akiket közvetlenül megérkezésük után szedték össze a rendőrök és kísérték be a főkapitányságra. Ezek voltak azok, akik először ütköztek meg az osztrákokkal *Karácsháza*nál. *Hir* György nemzetgyűlési képviselő irányította őket irodájából *Stoos* *Naszády* százados segítségével, akit már az első napokban elfogtak a csendőrök. A százados elfogatása után a felkelők további mozgulatait *Petrisevich-Horváth* Géza főhadnagy irányította, akit tegnapelőtt a magyar katonai csapatok szintén elfogtak. Megállapították, hogy valamennyien hazafias felbuzdulásból vettek részt a felkelésben és azért semminemű anyagi honoráriumot nem kaptak. Sőt élelmiszerekről is legnagyobb részt maguknak kellett gondoskodniuk és megtörtént, hogy különböző nehézségek miatt napokig nem ettek semmit. Szemtanuk előadása szerint az első összeütközés *Karácsháza* község határában történt, ahol 30-an *Petrisevich-Horváth*

Géza főhadnagy vezetésével géppuskákkal és kézigranátókkal felfegyverkezve megtámadták a rájuk várakozó másfélezer osztrák vadászt. A csatározás csak rövid ideig tartott, mert a magyar felkelők egy átkaroló mozdulattal körülfogták az erre el nem készült osztrák vadászokat és tüzelés alá vették őket. Az egyik szemtanú szerint az osztrákok huszonhárom halottat vesztek és a sebesülteik száma 47 volt, míg a magyar felkelők közül csupán csak ketten sebesültek meg könnyebben. Ezután a magyar nemzeti hadsereg alakulatai és csendőrök fogták körül a magyar felkelőket és felfegyverezték őket. Elvették géppuskáikat és kézigranátáikat. Azután *Szombathelyre* kísérték az elfogottakat, ahonnan Budapestre továbbították őket. A nemzetgyűlés mai ülésén gróf *Bánffy* Miklós külügyminiszter nyilatkozott a nyugatmagyarországi határon az utóbbi napokban történt mozgásokról. Egyes csoportok és egyes személyek igyekeztek a határra, hogy jogtalan toborzással csapatokat szervezzenek. Amint erről a kormány tudomást szerzett nyomban megbizta a csendőrséget az ügy felderítésével, amely kötelességének kétségtelenül a legteljesebb mértékben meg is felelt. Az ügy befejezést nyert és azok akik a magyar törvények ellenére jogtalan toborzással foglalkoztak már a hatóságok előtt állanak. A felkelésről elterjesztett hírek a külügyminiszter szerint nagyon tulozottak voltak. Mindössze kisebb csoportokról volt szó és ezek is már értelmetlenül vannak téve. A vizsgálat folyik és be is lesz fejezve.

— A kormány nevében kijelentem, — mondotta gróf *Bánffy*, — akik jogtalan toborzással embereket próbáltak összeszedni, azok bíróság elé fognak kerülni. (Helyeslés.)

A külügyminiszter beszéd után az indennitas vitáját folytatták.

Drága hetipia

A mai hetipiacra hoztak be vidékről élelmiszereket. Dacára a nagy kín, árcsökkenés nem volt tapasztalható. Ha összehasonlítjuk az évi júliusi árakat a mai ármegdőbvenne kell megállapítani, hogy mindennek csaknem dupájára szokott fel az ára. A határokra kellene közbe lépni, hogy ezeket az uzsoraárakat törjék. Az élelmiszerpiacon tojásért 1 leu 20 banit kértek, vaj 40—45 lei volt kilogrammért. A burgonya kilója 1.50—2 lei volt. A baromfi árak szintén emelkedtek. A gabonapiacra a következő árak voltak: Buza 380. árpa 290—300. kukorica 350—360 lei métermázsánként. A ruzsiszt kilója 6 lei, a főzőliszt 5.20, a kenyérliszt 4.50 volt. Az állarvásáron a következő árak alakultak: szarvasmarha kilogrammonként élősúlyban 7—9 lei, borjú 12—14, sertés 20—25 lei volt.

HIREK.

Megbukott

az olasz kormány.

(Bizalmatlanságot szavazott a kamara.)

ROMA. A kamara tegnapi ülésén 288 szavazattal 103 ellen elfogadtak egy bizalmatlansági indítványt a kormány ellen. A kormány mellett csak a nacionalisták agráriusok, demokraták és jobboldali liberálisok szavaztak. Este 7 órakor Facta miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a királynál és átnyújtotta az egész kormány lemondását. A király fenntartotta magának a döntést. A kormány lemondását ma hozzák a parlament tudomására. A bizalmatlansági indítványt megelőzően Mussolini a kormányt tulajdonképpen mondotta a parlament nyílt ülésén. A faszisták magatartása provokálja az erőszakos reakciót. Turati azt mondta, hogy a kormány a faszisták és a kapitalisták reakció foglya. A kamara kötelessége ma dönteni, vajon Olaszország civilizált állam-e, vagy pedig a barbárság predája. Erre következett a névszerinti szavazás.

ROMA. Facta utódja valószínűleg Orlando lesz, akit a néppártiak és demokraták, esetleg a liberálisok és nacionalisták is támogatnak.

Jelentékeny

költségeket és zaklatást kerülnek el ama hátramos vidéki t. előfizetőink, akik tartozásaikat a kiadóhivatal által megszabott végső határidőig, e hó 28-ig lerójják. Saját érdekükben felkérjük mindazokat, akik tartozásaikat póstára adták, vagy pénzintézet útján átutalták, hogy e tényt leveleikben, vagy levélben közöljék lapunk kiadójával. Ilyen értesítés miatt a posta ellenőrzőszolgálat, másrészt pedig a bíróság is az illető ellen eljárás megindítását teheti.

Excászárné maga táplálja Zita excászárné egy udvarmestertől levelet írt, hogy az osztrák legiti-
mitásnak s ebben közli, hogy a királyné mult hónapban a leányát maga táplálja.

Csehszlovákiában magyarul is írják a törvényeket. Pozsony. Az 1. évi december 20-án kelt 500. csehszlovák törvény értelmében a csehszlovák törvények és rendeletek hivatalos magyar fordításban jelennek meg. Ezen törvényes rendelkezés folytán a pozsonyi teljhatalom minisztérium kebelében törvényfordító osztály szerveztetett dr. Benkó István min. osztálytanácsos vezetésével és dr. Flórián Károly, Kassai jogakadémiai tanár, mint revizor közreműködésével, mely osztály a csehszlovák törvények és rendeletek magyar fordítását már a legközelebbi napokban közzé fogja adni.

A helyzet Bécsben. (A munkásság nyugodt. — A kancellár javulást reméli.)

BÉCS. A bécsi munkásság dacára a szorongatott hangulatnak, amely hatalmába ejtette Bécs egész lakosságát, ignorálta a kommunisztikus oldalról jövő lázítási kísérleteket és nem vesztette el nyugalmát és józanságát. A ringen történt tüntetés folyamán egy küldöttség memorandumot nyújtott át a kormánynak, amely a követelések egész sorozatát tartalmazza. Ezek a követelések nagyjában jogosoknak ismerhetők el, bár azok egyikét másikat bizonyára csak azért vevődött fel a memorandumba, hogy a szélsőségesen radikális elemek agitációjának élét vegyék.

A kancellár az ő válaszában a legtöbb követelés jogosságát elis-
merte és hangoztatta, hogy a szarbad valutakereskedelemtől a legszigorúbban keresztülvizszik valamint korlátozni fogják a luxus-
cikkek behozatalát is.

— Azt reméltem egyébként, mondotta a kancellár, hogy az eddigi intézkedések már a legközelebbi napokban maguk után fogják vonni a valutaárfolyamok esését és meg vagyok róla győződve, hogy a helyzet enyhülni fog.

BÉCS. A kommunisták által rendezett tüntetésben a bécsi orosz szovjet követ fia is résztvettek, amiből arra következtetnek, hogy a tüntetés rendezésében az orosz szovjet keze működött közre.

segédével, hogy az a megsérült magánst sulyos gorombaságai miatt a vivóteremben tettleg inzultálta. Az újabb lovagias ügynek folytatása lesz.

— Atutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

— Kedden mérük az olcsó húst. Az aradi husellátó- és nagyvágókonzorcium, mint megirtuk, úgy tervezte, hogy az élőmarhákat szombatn adják át a mészárosoknak, akik hétfőn kezdték volna az olcsó hús kimérését. Azonban a mészárosok csak kedden, f. hó 25-én kezdik meg a kimérést, mert a vasárnap miatt csak hétfőn vágathatják le a szükséges szarvasmarhákat.

— A botbüntetés meghosszabbítása? Budapest. Ugy hírlik, hogy Láng János Huszár—Ernst—Wolff-párti képviselő törvényjavaslatot készült a nemzetgyűléshez benyújtani, hogy a most lejáró botbüntetésről szóló törvény élettartamát hosszabbítsák meg. A botbüntetést tudvaleg annak idején csak egy évi időtartamra szavazta meg a nemzetgyűlés.

— Házasság. Ach Olga és Bálint Sándor f. hó 15-én Budapesten házasságot kötöttek.

— A vármegyei közkórház eltűnt szőnyegek és fehérneműje. Az aradi vármegyei közkórház igazgatósága feljelentést tett a rendőrségen, hogy több ezer lei értékű szőnyeget és fehérneműt loptak a kórház raktárából. A rendőrség szigorú nyomozást indított meg a tettesek kézrekerítésére. Ma délelőtt sikerült letartóztatni Pancotán János és Szabó Ferenc kórházi alkalmazottakat, akiket a szőnyegek és fehérneműek ellopásával gyanúsítanak.

— Poloskairást vállalt Lovas lakástisztító, Str. Oituz (Illés-u.) 30a.

— Vádelejtéssel végződött a szarbadkai kémkedési pör. Szabadka. A Varga György és harminchárom vádlott társa ellen indított kémkedési pörben döntő fordulat állott be. Az államügyészség a tíz hónap óta vizsgálati fogságban tartott harmincnégy vádlott ellen emelt kémkedési vádat bizonyítékok hiányában elejtette és az eljárás megszüntetése iránt előterjesztést tett az igazságügyminiszternek. Amennyiben az igazságügyminiszter hozzájárul az ügyészség előterjesztéséhez, az eljárás megszűnik és a vádlottakat szarbadra helyezik.

— Tetteges inzultus párbaj közben. Budapest. Egy, a társaséletben ismert mánás ma párbajt vívott egy ugyancsak széles körökben ismert társasági úrral. A lovagias ügy előzménye az volt, hogy egy vendéglőben összekülönböztek azért, mert a mánás a társaságában levő hölgyet állítólag fixírozta a társaság belső ur. A kardpárbajban a mánás három vágást kapott a fejére és amikor az arcát elborította a vér, a segédek megállapították a végkimerülést. A mánás azonban ennek dacára tovább akart verekedni és éles hangon tiltakozott az ellen, hogy segédek megállapításukkal terrorizálják és azt kiabálta, hogy őt ne dirigálják. A mánás végül is úgy össze-
szólalkozott a párbajtvezető saját

— Elhunyt volt aradmegyei orvos. Az aradi megyei orvosi hivatal ma gyászjelentést kapott, amely dr. Heves Pál, az aradmegyei vadászorvosi körzet 10 esztendőn át volt körorvosának haláláról számol be. Dr. Heves Pál több mint tíz évvel ezelőtt mint nyugalmazott törzsorvos került Vadászra, ahonnan egy évvel ezelőtt repatriáltatta magát Magyarországra és ott Békésre osztották be szolgálatára. Heves dr. 62 éves korában halt meg. Halálát érlelmeszedés következtében bekövetkezett agyszélhűdés okozta.

— Az egyetlen sportesemény vasárnap délután a vári fasorban fog lezajlani, amikor az ATE. rendezi meg nagy kerékpárversenyét Öfensége Károly trónörökös védnöksége alatt. A szépek ígérkező versenyt városszerte nagy érdeklődés előzi meg.

— Két csehi bank vette meg a tátrai villamos vasutakat. A „Kassai Ujság” szerint a prágai Kereskedelmi Bank és Legio-bank köréből alakult pénzcsoport megvásárolta a tátrai villamos vasutakat. A pénzcsoport komolyan foglalkozik az a tervvel is, hogy az államtól bérbeveszi Tátralomnicot és Csorbát s e helyek egyikén játékkaszinót állít föl.

Aradi utcai alakok.

Issekutz Oszkár.

a cukorkaárus régi ismerősöm. Még Clujról, ahol ép úgy mint itt ujságot árult, esténként pedig Zamfirescuval meg Boncescu-féle csokoládéval lutrizott. Előkelő családából származik. Egyik bátyja képviselő volt, a másik aktív törzstiszt, a papája pedig kuria bíró Kolozsvárott. Ő maga is érettségizett Aradon a kereskedelmi iskolában ezelőtt tíz évvel, aztán adótiszt lett, majd megbetegedett úgy hogy ki is dobták a hivatalából. Tulajdonképpen nem elzülört jócélból sarj, vagy kettétört existencia, csak egy szerencsétlen sorsu szomorú mihaszna beteg, akin alaposan végigszántott már az Élet harciszekere. Nagy „dumaember” mint mondani szokták és éppen ezért rossz is rikkancsnak. Sokat beszél, még többet eszik, de annál lassabban mozog. Egyszóval igazi urigyerek. Sándor Iván a volt gazdája, — így beszél a rossz nyelvek — sok érzékkel bír a klasszikus szellemes-
ségek iránt és Oszkár urat akire különben nagyon büszke volt mint valódi szentri flura állítólag Lessing következő híres mondásával szutyongatta állandóan.

„Im Essen bist du rasch, Im Ge-
hen bist du faul

Isz mit den Füssen Freund, und
nimm zum Geh'n das Maul”

(Az evésben gyors vagy a jár-
rástban lassu

Egy lábaddal fiam, s járj szá-
don te fattyu)

(A nagyszerű fordítás szintén
a zseniális ujságkirály büne.)

De beszéljünk tovább Oszkár-
ról. Folyton panaszkodik mert ki-
válóan raffinált fiatalember aki ro-

gen belátta már azt, hogy a sűrű-
val is legalább annyi pénzt lehet
keresni, mint az adótitkossggal.
Ezelőtt három hónappal jött Arad-
ra amint mondtam újságot árulni,
de az üzlet sehoggy sem ment, ke-
veset kerestem, naponta alig 30-40
lejt. Áttért tehát újra a csokoládé-
ra. Most Zamfirescuval járkál a
hasám egy karton tálcával, ami
készhedt spárgával van a nyaká-
hoz erősítve. Jelenleg abban uta-
zik, hogy a csokoládék kisorsolá-
sára lutriengedélyt nyerjen a pénz
üggyigazgatóságtól. Tegnapelőtt
beszéltem vele utoljára. Megnyug-
tatott:

— Ne féljen, a szerkesztő ur,
fellditem én még itt ezt az ipart
— a mindenségit neki!

És ahogy én ismerem Oszkárt
még be fogja váltani a szavát.

Bárany György.

Közzgazdaság.

A leu nagy áremelkedése.

A legutóbbi napokban feltűnően
kezdett emelkedni a leu ára a buda-
pesti tőzsdén. Ennek azonban nem
talajdoníthatunk nagyobb fontossá-
got, mert ugyanez a magyar ko-
rona esett Zürichben. De ma a bu-
dapesti tőzsdényitáskor olyan ár-
szökénést mutatott a leu értéke, mely
a még nem régen 6 és 7 korona kö-
zött jegyzett leunál feltűnő volt. A
mai budapesti tőzsdén nyitáskor 10
és fél koronával jegyezték a leut. Ez
már azonban nem lokális jelentősé-
gű esemény, mert Párisban, melynek
jegyzésétől függ a leuvaluta értéke
az egész világon, ma 7.60 volt.

A leu értékének emelkedése kö-
vetkeztében az aradi valutapiacra
majd huszonöt lejel adnak keveseb-
bet ma már egy dollárért, mint ez-
előtt néhány nappal.

Aradi valutaárak. (Július 21.)
Dollár 165, márká 35, dinár 200, so-
kol 370, francia frank 140.00, ma-
gyar korona 14. Kifizetések: Buda-
pest 9.60, Bécs 220, Berlin 33, Prága
365.

Bucuresi kurzusok. (Július 21.)
Márka 35, francia frank 13.70, di-
nár 202, sokol 370, dollár 167, ma-
gyar korona 13.00. Kifizetések: Pá-
ris 13.65, Newyork 167, Prága 370,
Berlin 34, Bécs 50, Budapest 12.25.

Zürichi nyitás. (Július 21.) Berlin
102.50, Newyork 521.25, Milano
23.90, Prága 11.50, Budapest 35,
Zágráb 152.50, Varsó 9, Bécs 1.50,
osztrák bélyegzett korona 1.875.

Budapesti nyitás. (Július 21.) Dol-
lár 1570, osztrák korona 4.25, leu
10.40, sokol 33.90. Kifizetések: Pá-
ra 33.90, Zürich 300.00, Bécs 4.25.

A leu párisi jegyzése (július 21.):
7.60.

Zürichi zárlat. (Július 21.) Berlin
109, Amsterdam 202.75, Newyork
521.75, London 23.23, Páris 44.10,
Milano 24.25, Prága 11.35, Buda-
pest 35, Zágráb 152.50, Varsó 8.50,
Bécs 1.50, osztrák korona 1.75.

Budapesti zárlat. (Július 21.) Na-
poleon d'Or 6100, angol font 6950,
dollár 1550, francia frank 128.00,
lira 70.00, leu 10.10, sokol 33.65,
svájci frank 299.00, dinár 18.20,
lengyel márká 24. Kifizetések: Bucu-
restü 10.20, Milano 68.50, Páris
129.00, Prága 33.75, Zürich 297.50.

Ludendorff Rathenau meggyilkolásáról.

(Bolsevisták a háttérben.)

BERLIN. Ludendorff tábornok
a „Daily Express” kérdésére kijel-
entette, hogy Rathenau meggyil-
kolását bolsevista kezdeményezés-
re vezeti vissza. A berlini lapok
Ludendorff következőkkel indok-
olja állítását: Freiberg orosz ez-
redesnél talált okmányok bizonyít-
ják, hogy a szovjetkormány ber-
lini képviselőit utastotta, hogy na-
cionalista álarc alatt férközzenek

be bolsevista agitátorok a nemzeti
szervezetekbe s hogy azok ipar-
kodjanak ezen szervezetek fanati-
kussait kormánytagok meggyilko-
lására bírni. Az ilyen gyilkosságok
ugyanis alkalmasak arra, hogy
Németországban elmélyítsék az
egyenlenséget, melynek eredmé-
nyeképpen Moszkvában azt remé-
lik, hogy Németországban is szov-
jeturalom létesül.

Mozl.

* „El az asszonytól...” be-
mutatta az Apolló színház pénte-
ken. Egy nagyhíatású olasz társa-
dalmi dráma bemutatója volt pént-
eken az Apolló színházban. Az
Apolló, amely oly súlyt helyez
műsorára, ezuttal is kellemes meg-
lepetésben részesítette közönsé-
gét, amennyiben oly darabot vett
műsorára, amely minden igényt
képes volt kielégíteni. Az olasz
színművelőktől áthatott romantici-
zmus képezi ennek a képnek az
alapiellemét, amelyhez járul még
a bizarr ötlet: az olasz cigány
életből meríteni a tárgyat. Ez a
kép minden tekintetben a legpre-
cízebb munka eredménye, amely-
nek külön érdekessége még az,
hogy a főszerepben a végtelenül
bájos Lucia Lorondana játsza ki
művészetének legteljesebbjét. A
nagyszerű képet utoljára játsza
szombaton az Apolló.

* Take Jonescu temetéséről
készült felvételek már megérkez-
tek és így hamarosan módjában
lesz a közönségnek megtekinteni
az elhunyt nagy román politikus
pompás szertartásokkal megren-
dezett temetését. Napjaink egyik
legmonumentálisabb temetése volt
Take Jonescué, akit a nemzet
halottjának tekintettek és utolsó
utjára az egész főváros népe el-
kisért. A káprázatosan szép fel-
vételek különös érdeklődést kel-
tettek és így nagy várakozással
tekintenek a kép bemutatója elé.

* Vasárnap szenzációs műsor
az Urániában. Az Uránia szin-
ház vasárnapi műsorán egy nagy
hatású kép szerepel, amely még
a háborús világból készült és
címe „A háború borzalmaiból”. A
hadi élet megrázóan rettenetes
színműveit idézi vissza emléke-
zetünkbe a kép, melynek tárgya
érdekességét egészen különös
cselekvénye és kidolgozása fo-
kozza. A kép valóban a háborús,
forró atmoszférát idézi vissza,
ugy, hogy benne érezzük a közel-
múlt rohanó és mindent magával
sodró eseményeiben. A nagy-
szerű képet megelőzi egy szenzá-
ciós vigjáték, amelynek tárgya:
Jack Johnson mérkőzése a box-
világbajnokságért. A boxmérkő-
zések érdekessége a nyugati ál-
lamban ezeket vonz a megte-
kintésre és mindig kiváló szóra-
kozást nyújtanak. Egy ilyen box
mérkőzést rendszerint csak azok
szorokt komolyan venni, akik a
porondon küzdve osztogatják,
vagy kapják az ütéseket, míg a
közönség mulat rajtuk. Jack is
megmérkőzik és a kép adja meg
a választ hogy eléri-e a győztes
„knock out”-ot.

Elfogott kerékpártolvaj.

(Nem tudta magát igazolni.)

Könnnyű szerrel akart Kerék-
párhoz jutni Merca Mihály má-
csai mészáros. Färber Lajos ke-
reskedőségé ma délelőtt bement
Dürr Gusztáv csemegekereske-
désébe és Kerékpárját az üzlet
ajtaja előtt hagyta. Merca Mihály
szemet vetett a gazdátlan kerék-
párra és csakhamar gyors iram-
ban vágatott vele az állomás fe-
lé. Färber Lajos azonban sze-
rencsére kellő időben befejezte
vásárlásait és amint észrevette,
hogy gépie eltűnt, szétnézett a
főtéren és meglátta Mercát a ke-
rékpárral. Lärmát csapott. Csak-
hamar előkerült egy rendőr is és
üldözőbe vették a kerékpártolvajt
akit csak úgy sikerült elfogni,
hogy az üldözők mellé csatlako-
zott két biciklista, akik elvág-
ták a tolvaj utját. A kerékpár tolvaj
érdekes elfogatását nagy közön-
ség nézte végig. A rendőrségen
kihallgatták a pechies tolvajt, a
ki Merca Mihály mácsai mészá-
rosnak mondotta magát. Azon-
ban semmiféle igazoló írást nem
tudott felmutatni. A rendőrség
megindította a nyomozást, mert
az a gyanu, hogy más bűnök is
terhelik Merca Mihály lelkiismer-
tét.

A szerelem vége.

(Eulenburg herceg unokája és
egy mérnök.)

Érdekes szerelmi affér foglal-
koztatja most a bécsi társaságot.
Senden Anda bárónő feljelenté-
sére ugyanis a bécsi rendőrség el-
fogta Polgár Iván mérnököt, akit
azonban csakhamar szabadlábra
helyezett. Ennek az elfogatásnak
regénves előzményei a következ-
zők:

Senden bárónő Eulenburg
Gotho gróf leánya és Eulenburg
herceg egykori bécsi követ uno-
kája, aki a háború utolsó évében
Wiesbadenban ismerkedett meg
Polgár mérnökkel, aki akkor,
mint tartalékos főhadnagy a fű-
dőn kurán volt. A mérnök gaz-
dag családból származik és öcs-
csével Morva-Osstrauban nagy
ipartelepei vannak. A fűdői is-
meretségből meleg barátság fej-
lődött és a bárónő a háború után
a mérnökkel Svájcban találko-
zott. Itt nagystilű életet folytat-
tak. Mikor elfogyott a pénzük,
Polgár elzalogosított egy csomó
iparrészt, amelyet a bárónő
adott volt át neki megőrzés cél-
jából. A részvényekre 300.000
svájci frankot kaptak. Később sor
került a bárónő drága bundájára
és gyöngy-nyakékere, amelyek-
re Polgár 100.000 frank kölcsönt

Kapott. A szerelmes pár nemso-
kára rá Bécsbe ment, ahol a
Sachler-szállóban lakott. ER-
kor azonban már beleuntak a
szerelembe. A kijózanodott bá-
rónő most már azzal vádolta Pol-
gárt, hogy értékeit az ő tudta és
beleegyezése nélkül zálogosi-
totta el, míg a mérnök az ellenke-
zőjét állítja és azt hangoztatja,
hogy a zálogtárgyakért kapott
pénzt az együttélésre költötte. Te-
kintettel Polgár mérnök vagyons-
voltára, az affér valószínűleg meg-
egyezőssel fog végződni.

TA VIRATOK.

Nem Korfanty a lengyel miniszter-
elnök. — Pilsudszky a győztes.

VARSO. Korfanty volt bandave-
zér, akit nem az államfő nevezett
ki, hanem választottak, mégsem lett
miniszterelnök és így az egyes pár-
tok és Pilsudszky államfő közt fel-
merült ellentétből Pilsudszky ke-
rült ki győztesként. A válságban
Korfantvák jelentékeny kisebbségben
maradtak.

A szlovák ellenkormány és az osz-
trák legitimisták fegyverbarátságra
léptek egymással.

BÉCS. Érdekes pikantériával szol-
gál ma az osztrák monarchista ve-
zér, Wolff ezredes lapjának, a
„Staatswehr”-nek legújabb száma. A
„Staatswehr” mai száma a „Der
Tschechenspiegel” című melléklettel
jelent meg. Bejelent, hogy a „Staats-
wehr” és a „Tschechenspiegel” meg-
állapodást létesítettek a lengyel
Teschenben megjelenő „Slovak” ci-
mű lappal, hogy ezentul közösen
fognak küzdeni. A tescheni „Slo-
vak”-ról tudni kell azt, hogy hivata-
los lapja Jehlicska és Unger szlovák
ellenkormányának. Így tehát a len-
gyelországi szlovák nemzeti tanács
szoros összeköttetésbe lépett az
osztrák legitimistákkal.

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF

felel

Cenzurat: Dr. Romul Mager.

Regatul Romanis Judicatoria de ocol
Arad.

G. 4519—3—1922.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subseminatul executor jud. regesc
prin aceasta publică, că in urma decisiu-
lui judicatoriei de ocol Arad No G.
G. 4519—3—1922, in favorul lui dr. Se-
ver Popoviciu pentru suma care resta și
acces, contra să deșige termen licitație pe
24. Iulie 1922, in Arad Buiev. Regele Maria
No. 20. la ore 5 d. a. unde se vor vinde
la licitație publică mobile și alte obiecte
prețuite in Lei 8450.

Arad, la 9. Iulie 1922.

8331

G. Ciupluga

executor jud. reg.

PĂLYÁZATI HIRDETMEY.

A „Petroșani” Román Köszénbánya
Részvénytársaság vulkáni bányagazga-
tósága a helybeli magyar tanyavöl-
gyei népiskolájához egy — lemondás
folytán megüresedett — osztálytanító
állásra pályázatot hirdet. Javadalmazá-
sa: az állami tanítókéhez mért alapfize-
tés, családi, drágasági és rendkívül
pótlék s egy, a szolgálati évektől függő
társulati hozzájárulás.

A szolgálati évek az oklevél kelté-
től számítottak. A javadalmazást ké-
pezik még ezeken kívül: szabad lakás,
fűtés, világítás és ételmezési kedvez-
mény.

A teljesen felszerelt és okmányok-
kal ellátott pályázati kérvény
folyó évi augusztus hó 10-ig a vulkáni
bányagazgatóság címére küldendő.

A megválasztott pályázó az állást
folyó évi szeptember hó 1-én köteles
elfoglalni.

2000

Utlevelekre

visumot, külföldieknek utlevelet Cluj (Kolozsvárról) vagy Bucurestiből hetenként négyszer közismert pontossággal a „Kelet” hírlapiroda szerez

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás! Egy ügyfelem megvenni szándékozik Kajáry József Strada Matei Corvin (Hunyadi-utca) 3. sz. mérszáros és hentes üzletét. Felhívom nevezett esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket hozzám 5 napon belül jelentsék be, mert ellenkező esetben azok figyelembe vételni nem fognak. 3822

Dr. KELE GYULA ügyvéd.
Arad, Bulevardul Carol 7.

ÉRTESÍTÉS.

Miután gabonaosztályunk üzletkört Société Anonima Continentale pentru exportul de cereale Bucuresti, aradi kirendeltségének adtuk át, kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy megbízásainkkal ezután nevezett kirendeltséget felkeresni szíveskedjenek. A kirendeltség a mi irodahelyiségekben működik. 12521

Banca Marmorosch Blank & Co.
Societate Anonima Sucursala Arad
gabonaosztálya.

Özv. Kovács Antalné assz. Berta Gizella mint mélyen sujtott hitves és gyermekei Magda férjezett Endrődy Sándorné, Nusika és Bandi mélyszéges fájdalomtól eltelve, de a Mindenható szentséges akaratában megnyugodva, szomorodott szívvel tudatják, hogy a legjobb férj, hőn szeretett édes apa, após, nagypapa, sógor és jó rokon

KOVÁCS ANTAL

volt gáji rendőrkapitány

f. évi július hó 20-án, d. n. 1 órakor, áldásos életének 53-ik és a legboldogabb házasságának első évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele után visszaadta nemesei lelkét Teremtőjének.

Felajánlott drága hahottunk földi maradványait f. évi július hó 22-én délután 6 órakor fogjuk a Poltura Libás-dűlő 10. sz. alatti saját házából, előzőleg a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint történt beszentelés után a felső temetőben levő családi sírkertben az örök nyugalomnak átadni.

Az engedélyt gyászimise áldozat az elhunytak lelki ádvéért f. évi július hó 24-én, délelőtt 9 órakor fog a gáji Gizella temetőben az égek Urának bemutatni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1922 július hó 20-án.

Endrődy Sándor, veje. Endrődy Laszika, unokája. Özv. Feichtaler Mártonné, anyosa. Özv. Berta Tituszné, Berta Béla és neje, Berta Károly és neje, Paichta Oszkár és neje, sógorai és sógornői.

Kiavasut megálló helye gáji gyógyszer-tár. 11952

Varga Imre utóda, „Szent Margit” első temetőjei intézete. Arad, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 18.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

GLOGOVAT KÖZSÉG jegyzői irodájában egy gyakornok havi 500 Lei fizetés, lakás, fűtés, világítással, szorgalmához képest némi mellékjövedelem mellett, azonnali belépéssel alkalmazást nyerhet. A román nyelvben jártasok előnyben részesülnek. Személyes jelentkezés a jegyzői irodában hétköznapon a délutáni órákban. 3325

ARADI KÖTŐ- ÉS KÖTŐSZÖVŐGYÁR
R.-T. felvesz egy feltétlenül megbízható jó bizonyítványokkal bíró irodaszolgát. 3326

DEUTSCHES FRAULEIN sucht Stelle
Anträge unter „Deutsche“ in die Administration. 3321

AZONNALI belépésre keresünk vas- és fűszerkereskedő segédet. Messer Lipót és Fia Chişineu (Aradmegye.) 12520

FIATAL ÖZVEGYASSZONY házvezetőnőnek magányos uriemberhez ajánlkozik. Cím Strada Rusu Sirianu (Aulich Lajos-utca) 2. házfelügyelőnél. 3327

PERFEKT román és magyar levelező, ki a német nyelvet is beszéli, pénzintézetnél, avagy nagyobb magáncégnél azonnali belépésre alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3329

INTELLIGENS érettségizett fiatalember 1 és fél évi textil és rövid-áru szakmabeli praxissal, alkalmazást keres valamelyik textil- vagy rövid-áru nagykereskedésben. Bővebbet Kelet hírlapiroda. 12521

HIMZO ÉS AZSUROZÓNOK állandó munkát kapnak. Löw és Bakács Str. Bratianu (Weitzer-u) 11. 12394

Vétel és eladás.

FAJTISZTA 8 hetes orosz spic kutya-kölykök eladók. László, postai főmesterésznél Arad, főposta. 3324

KERESÜNK megvételre 3-6 lóerős benzinnel tüzfűtőberendezésre. Seidner Bernát és Fia Strada Bucur (Eötvös-utca) 13. 3323

HASZNÁLT íróasztal jókarban levő megvételre kerestetik. Cimeket kérünk Kelet hírlapirodába leadni. 12520

TELJESEN ÚJ két személyes szalon eladó Str. Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 10. 3328

MINDENKINEL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat, perzsa, szmírna, argamant-szönyegekért, török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért, modern és antik dísz tárgyakért, japán vázákért, régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsi régiségért. Szépművészeti Salon Strada Eminescu (Deák Fereac-utca) Ortutay-palota. 11911

28 CSALÁD méh kassal együtt eladó. Juhonyák István Szentpál. 3289

NŐI fehérnemű, kosztimók, pongyolák, blúzok és többféle butor darabok eladók. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12382

ÚJ BUTORHITELI Minden hitelképes egyén beszerezhet ebédli háló nappali szalon egyes fa- és vasbutorokat irodai és konyhaberendezéseket divány és matraccokat stb. Fizet hetenként Lei 1000 után Lei 6. CAROL GARAI magazin de mobilie Calea Banatului (Aztalos Sándor-utca) 5. 12031

EZERJÖFÜ gyomorelixir, páratlan hatású szer gyomor és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfúvottság, emésztési zavaroknál Dr. Földes gyógy-szertár Aradon. 10831

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, figurákat, vázákat, szobrokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, festmények, mindenfajta ezüst tárgyakat, perzsa és szmírna szönyegek, dísz tárgyakat és egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique (Bulev. Regina Maria 20. Fischer Eliza-palota.) Alkalmi ajándékok dús bevásárlási forrása. 11691

ALLANDÓ KÉPKIÁLLITÁS Kerpelnél. Ugyanott 20.000 kötet könyv olcsó kiadásra. 12621

LEGMAGASABB ÁRBAN VESZÉK ezüst, szőnyeget, zongorákat és pianinót Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 11895

IGEN ELEGÁNS kiváló gyártmányú alig használt gummikerekű Victoria-hintó eladó. Cím a kiadóhivatalban. 500

UTIKÖNYVEK, szakmunkák, regények kb. 20.000 kötet, félárban kerülnek eladásra Kerpel könyvüzletében. 12661

Oktatás.

ROMÁN órákat adok iskolás gyermekeknek megbeszélések d. n. 2 órától Str. Cosbuc (Wesselenyi-utca) 15. emelet. 8330

BRILLIÁNS arany és
KÖVEKET, ezüst árukat
magas áron
veszek.
KUN, ékszerész. 12017

Megvételre keresünk
00 18 és 20 lóerős 00
GŐZEK GARNITURÁKAT

Ajánlatok pontos leírással:
gyártmány, évfolyam, szerelés, ár stb. 00 00 00 00

„INDUSTRIA” Kereskedelmi és Ipari R. T. Timisoara
(Temesvár) Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 3. szám alá
00 00 00 00 intézendők. 00 00 00 00

A Krassói Takarékpénztár Lugoson
keres azonnali belépésre

egy, a devizautletben jártas, azonnal kívül több, rendes bankgyakorlattal bíró tisztviselőt. 3320

Kellően felszerelt pályázati kérvények az eddigi működés feltűntetésével és fizetési igények megjelölésével nevezett igazgatóságának küldendők be.

VÉGH ISTVÁN

Raktárban új és javított tollak árakon.	kocsigyártó 2810 ARAD, Str. G. Birta (Var- jassy József-u) 16	Javítások gyorsan és pontosan eszközök zöltetnek
--	---	--

AUTOGÉN FORRASZTÁST
elvével

VASIPAR R. T.
vasöntőde és gépgyár
Arad. 12390

!?!

A moneasai és deznai ifjuság
1922. évi július hó 23-ikán Moneasa-fürdő termében jótékonycélu 00 00
tánmulatságot rendez.
Kezdeté este 8 órakor :: Belépő-díj
személyenként 10 lei. 00 00 11739

Ajánlunk míg a készlet tart
kemény hasábtűzfát

ab aradmegyei állomás wa-
gonba rakva, továbbá régi
épületanyagokat

Igen jutányos árban.
„ARADANA” Soc. Comerciala
si Industriala pe Actiuni
Arad, Bulev. Regele Ferdi-
nand I. No. 24. 12520

!Kovaszinon!

a 8-as villamos megálló mellett üzlet-
helyiségnek is alkalmas 12520
: sarokház eladó :
Bővebbet Dávas. Arad
Str. Consistoriului 30.

Legfinomabb minőségű budai

**PORTLAND
CEMENT**

kapható vaggontételben és kis-
tisban az ARADI KERESKE-
DELMI és ÁRUFOGALMI R.
T. (Aradi Ipar és Népbank
helyiségében) vagy az ARADI
TERMENT és ARURAKTAR-
0000 BAN. 0000
3808

Nyomdászok Népünnepélye július 23. a Városligetben.